

REFERAT |KRS| Formannskapet (2011-2015) d. 14-01-2015

Møtedato Onsdag d. 14. januar 2015 kl. 09:00

Møtested Formannskapssalen

Indholdsfortegnelse

Godkjenning av protokoll fra formannskapetets møter 03.12.14.....	3
Høringsuttalelse - Forslag om å utvide adgangen til å pålegge hjelpetiltak med hjemmel i lov om ba	5
Høringsuttalelse om forslag til endring i statsborgerloven - krav om at søkere mellom 18 og 67 år sl	7
Vedtak BYUTVI, 11122014, Sak 245/14, Kvartal 49, revidert forslag til områderegulering, plannr 1	9
Vurdering av konkurranseutsetting.....	12

Punkt 1/15: Godkjenning av protokoll fra formannskapets møter 03.12.14

Bilag

Protokoll Klagenemd - Formannskapet som klagenemd 03.12.2014

Protokoll Formannskapet 03.12.2014.docx

20150107094225.pdf

Dato 7. januar 2015
Saksnr.: 201500008-1
Saksbehandler Anne Lise Holand Aabø

Saksgang
Formannskapet

Møtedato
14.01.2015

Godkjenning av protokoll fra formannskapets møter 03.12.14

Forslag til vedtak

1. Formannskapet godkjenner protokoll fra formannskapets møte 03.12.14.
2. Formannskapet godkjenner protokoll fra formannskapets møte som klagenemd 03.12.14.

Tor Sommerseth
Rådmann

Anne Lise Holand Aabø
Formannskapssekretær

Vedlegg:
Protokoll fra formannskapets møte 03.12.14
Protokoll fra formannskapets møte som klagenemd 03.12.14

Punkt 2/15: Høringsuttalelse - Forslag om å utvide adgangen til å pålegge hjelpetiltak med hjemmel i lov om barneverntjenester.

Bilag

Vedtak OPPVEK, 14012015, Sak 5/15, Høringsuttalelse - Forslag om å utvide adgangen til å pålegge hjelpetiltak med hjemmel i lov om barneverntjenester.

Høringsnotat

Hørings svar lov om barneverntjenester - Kristiansand kommune

Dato 19. desember 2014
Saksnr.: 201410707-4
Saksbehandler Petter Stranger

Saksgang
Oppvekststyret
Formannskapet

Møtedato
13.01.2015
14.01.2015

Høringsuttalelse - Forslag om å utvide adgangen til å pålegge hjelpetiltak med hjemmel i lov om barneverntjenester.

Sammendrag

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet sendte 20. oktober 2014 ut forslag til endring av lov om barneverntjenester; Forslag om å utvide adgangen til å pålegge hjelpetiltak med hjemmel i lov om barneverntjenester.

Som det framgår av høringsnotatet, vedlagt, innebærer forslaget en adgang for barneverntjenesten i kommunen å pålegge enten kompensierende -, omsorgsendrende - eller kontrolltiltak i familien, forutsatt at frivillige tiltak er forsøkt. Hensikten med endringen er å bidra til at flere barn får rett hjelp til rett tid.

Imidlertid ser Kristiansand kommune flere problemstillinger knyttet til utøvelsen av lovforslaget som en ikke oppfatter er konsekvensutredet i tilstrekkelig grad. Dette gjelder særlig bruken av tvang som middel til å skape endringer i en familie, hvem som skal ha vedtaksmyndighet for tiltakene, og andre forhold av etisk, juridisk og barnevernfaglig art. Det vises til høringsuttalelsen, vedlagt.

Høringsuttalelsen er, med forbehold om politisk behandling, oversendt departementet innen fristen 5. desember i henhold til avtale med Oppvekststyret i møte november 2014.

Forslag til vedtak

[Formannskapet godkjenner høringsuttalelsen](#)

Tor Sommerseth
Rådmann

Arild Rekve
Oppvekstdirektør

Vedlegg:

Svar på høring - Forslag om å utvide adgangen til å pålegge hjelpetiltak med hjemmel i lov om barneverntjenester - Kristiansand kommune
Høringsnotat av 20. oktober 2014; Forslag om å utvide adgangen til å pålegge hjelpetiltak med hjemmel i lov om barneverntjenester

Bakgrunn for saken

Punkt 3/15: Høringsuttalelse om forslag til endring i statsborgerloven - krav om at søkere mellom 18 og 67 år skal beherske et minimum av norsk muntlig og bestå en test i samfunnskunnskap.

Bilag

Vedtak HELSOS, 16122014, Sak 61/14, Høringsuttalelse om forslag til endring i statsborgerloven - krav om at søkere mellom 18 og 67 år skal beherske et minimum av norsk muntlig og bestå en test i samfunnskunnskap.

20141202084850585.pdf

Høring - forslag om å innføre krav om bestått prøve i samfunnskunnskap og muntlige .pdf

Dato 2. desember 2014
Saksnr.: 201411039-2
Saksbehandler Andreas Stangenes

Saksgang

Helse- og sosialstyret
Formannskapet

Møtedato

16.12.2014
14.01.2015

Høringsuttalelse om forslag til endring i statsborgerloven - krav om at søkere mellom 18 og 67 år skal beherske et minimum av norsk muntlig og bestå en test i samfunnskunnskap.

Sammendrag

Barne-, likestillings og inkluderingsdepartementet har utarbeidet forslag til endring i statsborgerloven og tilhørende forskrift. Forslaget går på å kreve bestått norsk- og samfunnsfagprøve. I dag er praksis at man må ta prøven, men man trenger ikke å bestå denne.

Kristiansand kommune er i utgangspunktet positiv til forslaget om lovendring, men har enkelte anmerkninger. Dersom unntaksbestemmelsene ikke er gode nok vil endringen i verste fall kunne bidra til en utvikling i retning av et sorteringssamfunn.

Forslag til vedtak:

Formannskapet tar saken til orientering

Tor Sommerseth
Rådmann

Wenche P. Dehli
Helse- og sosialdirektør

Vedlegg:
Høringsbrev og hørings svar

Punkt 4/15: Vedtak BYUTVI, 11122014, Sak 245/14, Kvartal 49, revidert forslag til områderegulering, plannr 1230 - Offentlig ettersyn.

Bilag

Anke sak 245.pdf

Kvartal 49, revidert forslag til områderegulering, plannr 1230 - Offentlig ettersyn.

Kvartal 49, revidert forslag til områderegulering, plannr 1230 - Offentlig ettersyn.

Kvartal 49, revidert forslag til områderegulering, plannr 1230 - Offentlig ettersyn.

Kvartal 49, revidert forslag til områderegulering, plannr 1230 - Offentlig ettersyn.

Plankart datert 27.10.pdf

K49 Bestemmelser.pdf

K49 beskrivelse-2014-11-13.pdf.pdf

K49-vedlegg-ROS-2011-06-20.pdf.pdf

K49 - 2014-09-22 perspektiver-REDUSERT.pdf

K49 - 2014-10-22 SNITT.pdf

K49 - 2014-10-22 SOL-SKYGGE-REDUSERT.pdf

K49-vedlegg-rapporter-2011-06-20.pdf

200901601-Kunsthaglig uttalelse vedr fasaden pa-è tidligere Agder Teater - SKMU.pdf

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 200901601
Saksbehandler Fredrik Sund

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Byutviklingsstyret	11.12.2014	245/14

KVARTAL 49, REVIDERT FORSLAG TIL OMRÅDEREGULERING, PLANNR 1230 - OFFENTLIG ETTERSYN.

BYUTVIKLINGSSTYRET 11.12.2014 SAK 245/14

Vedtak:

Saken ankes til Formannskapet.

Forslag:

Plan- og bygningssjefen fremmet følgende innstilling:

1. «Byutviklingsstyret legger områderegulering for kvartal 49 med plankart, sist datert 27.10.2014, med bestemmelser sist datert 27.10.2014 ut til offentlig ettersyn
2. Før planen legges ut til offentlig ettersyn bør bestemmelsene endres slik at
  - a. Det legges til rette for gangvei i bredde 3 meter gjennom kvartalet fra Kongensgate. Denne tillates overbygget.
  - b. Det settes krav om to sykkelplasser per boenhet.
  - c. nybygg i felt S12 skal ha grønt tak.»

Barn og unges representant fremmet følgende forslag:

«Tillegg til pkt. 2a:

Tilstrekkelig areal for sandlekeplass sikres i henhold til kommuneplanens krav.»

V og AP fremmet følgende fellesforslag:

1. «Med utgangspunkt i at faglig instans uttalelse konkluderer med at bygningens arkitektoniske verdi gjør at den bør bevares og Finnes kunstverk er bevaringsverdig, foreslås at fasader Gamle Agder teater beholdes mot Kongensgate og mot Vestre Strandgate.
2. Det bes om at det parallelt med høringen avklares om det kan være aktuelt å legge ny kulturskole i dette kvartalet.
3. Før forslaget legges ut på høring, må det legges inn bestemmelser som sikrer arkitektoniske kvaliteter.
4. Før planen legges ut på høring, gjøres det en vurdering av om plassen utenfor kinoen og mot Kvartal 49 kan gjøres om til gatetun med torgkvaliteter. "Gatetuntorvet" bør være i tråd med tanken om utvikling av kulturaksen og ideer om å skape møteplasser og nye byrom.

H fremmet følgende forslag:

«§2.2 endres til:

Felt S6 kan ha maksimal gesimshøyde 15,5 og maksimal mønehøyde 20,1 meter. Høydeangivelse er forutsatt å romme 4 etasjer og tilbaketrukket 5. etasje innenfor en vinkel av 45 grader. Byggedybden er 17 meter.»

Votering:

Plan- og bygnings sjefens innstilling pkt. 1 enstemmig vedtatt.

Plan- og bygnings sjefens innstilling pkt. 2a enstemmig vedtatt.

Barn og unges representants forslag falt med 2 mot 6 stemmer, Solveig Nilsen, V og Hans Petter Horve, MG.

Plan- og bygnings sjefens innstilling pkt. 2 b og c enstemmig vedtatt.

Fellesforslaget fra V og AP pkt. 1 falt med 3 mot 5 stemmer, Solveig Nilsen, V og Mette Gundersen og Eirik Dåstøl Langeland, AP.

Fellesforslaget fra V og AP pkt. 2 falt med 4 mot 4 stemmer, Solveig Nilsen, V, Mette Gundersen og Eirik Dåstøl Langeland, AP og Hans Petter Horve, MG (lederens dobbeltstemme).

Fellesforslaget fra V og AP pkt. 3 falt med 3 mot 5 stemmer, Solveig Nilsen, V og Mette Gundersen og Eirik Dåstøl Langeland, AP.

Fellesforslaget fra V og AP pkt. 4 falt med 4 mot 4 stemmer, Solveig Nilsen, V, Mette Gundersen og Eirik Dåstøl Langeland, AP og Hans Petter Horve, MG (lederens dobbeltstemme).

Hs forslag vedtatt med 4 mot 4 stemmer, Mette Gundersen og Eirik Dåstøl Langeland, AP, Hans Petter Horve, MG og Solveig Nilsen, V (lederens dobbeltstemme).

Anke:

AP, MG og V fremmet følgende anke:

«Saken ankes til Formannskapet.»

RETT UTSKRIFT:

12.12.2014

Punkt 5/15: Vurdering av konkurranseutsetting

Bilag

201411492-3 Vedtak HELSOS, 25112014, Sak 55-14, Vurdering av konkurranseutsetting 15537157_2_0.pdf

Vedtak KOMMUN, 09122014, Sak 67/14, Vurdering av konkurranseutsetting

Vedtak KULTUR, 10122014, Sak 78/14, Vurdering av konkurranseutsetting

Vedtak BYUTVI, 27112014, Sak 214/14, Vurdering av konkurranseutsetting

Vedtak OPPVEK, 18112014, Sak 52/14, Vurdering av konkurranseutsetting

Vedtak BYSTYR, 18022015, Sak 31/15, Vurdering av konkurranseutsetting

Konkuttsetting 2014 (2).docx

Høringsuttalelse Fagforbundet.doc

Høringsuttalelse FO.docx

Høringsuttalelse HVO.docx

Høringsuttalelse Utdanningsforbundet.doc

sak 31-15

Dato 6. november 2014
Saksnr.: 201411492-1
Saksbehandler Arvid Håkonsen

Adm.sak

Saksgang

Oppvekststyret
Helse- og sosialstyret
Kulturstyret
Byutviklingsstyret
Kommunalutvalget
Formannskapet
Bystyret

Møtedato

18.11.2014
25.11.2014
10.12.2014
27.11.2014
09.12.2014

Vurdering av konkurranseutsetting

Sammendrag

I handlingsprogrammet for 2014 – 2017 er det anført følgende:

Rådmannen vil innen 1. september 2014 legge frem en sak der det vurderes om det er grunnlag for å konkurranseutsette flere kommunale tjenester. Det innebærer en vurdering av potensiell netto besparelse herunder om det er et velfungerende marked for tjenestene.

På bakgrunn av dette ble det satt i gang et prosjekt «Vurdering av konkurranseutsetting» med mandat å utrede alle tjenesteområder i Kristiansand kommune. Det er i bestillingen poengtert at målet med en eventuell konkurranseutsetting av utvalgte kommunale tjenester er å hente ut økonomiske besparelser. En eventuell kostnadsreduksjon som følger av en konkurranseutsetting skal ikke gå på bekostning av kvaliteten i tjenestene. Formålet er å presentere en overordnet analyse som peker i retning av tjenesteområder som kan ha potensiale for kostnadsbesparelse ved konkurranseutsetting i Kristiansand kommune. Analysen danner grunnlag for en politisk vurdering av om det er hensiktsmessig å foreta *videre utredninger* med tanke på konkurranseutsetting. Prosjektet skal i seg selv altså ikke ta konkrete initiativ til konkurranseutsetting.

Rapporten ble avlevert fra styringsgruppen 15.10.2014, med følgende vedtak: *Det gis tilslutning til rapportens innhold og anbefalinger.* Det ble det gjort følgende protokolltilførsel fra arbeidstakerorganisasjonene:

«I rapporten om vurdering av konkurranseutsetting av tjenester i Kristiansand kommune er det gjort et grundig og godt arbeid som viser at kommunen gir gode tjenester og drifter godt økonomisk. Rapporten konkluderer videre med at noen tjenester skal utredes videre med tanke på konkurranseutsetting. Fagforbundene er imot konklusjonen om at disse tjenestene skal konkurranseutsettes, og kan av den grunn ikke slutte seg til styringsgruppas flertalls vedtak.»

Rapporten har vært til høring hos arbeidstakerorganisasjonene og hos vernetjenesten. Det er kommet inn fire høringsuttalelser. Disse er fra Fagforbundet, Utdanningsforbundet, Fellesorganisasjonen og hovedverneombudet.

Rådmannens vurdering

Rapporten har en grundig gjennomgang av kommunens tjenester med innfallsvinkel hva som kan vurderes konkurranseutsatt med betydelig økonomisk besparelse. Det synes som om samhandlingen med de ansattes representanter har vært god, selv om både protokolltilførsel fra styringsgruppens siste møte og høringsuttalelsene tilsier at arbeidstakerorganisasjonene er i mot konkurranseutsetting.

Rådmannen vil peke på det relativt store omfang av konkurranseutsetting som allerede er i gang i kommunen, jfr. kap. 6 i rapporten. Dette har sin årsak i at det gjennom mange år løpende har vært vurdert om hvorvidt tjenester mer effektivt kan settes ut på anbud. Denne gjennomgangen viser at det er vanskelig å se de store økonomiske besparelser ved ytterligere konkurranseutsetting. Prosjektet har imidlertid pekt på at drifts- og vedlikeholdsoppgavene som gjennomføres av flere enheter i kultur- og teknisk sektor bør vurderes med tanke på en annen organisering. Dette kan bety økonomiske besparelser, og enkeltoppgaver kan også vurderes konkurranseutsatt når dette er gjennomført.

Bystyret fattet i møte 23. mai 2012 bl.a følgende enstemmige vedtak:

«1. Bystyret vedtar at det legges ut en konkurranse for renholdstjenester på et strategisk utvalg bygg i tråd med rådmannens saksfremstilling. Saken evalueres når kontraktperioden er over.» Bystyret vedtok videre i handlingsprogrammet for 2013-16 at *«Byggservice vurderes omgjort til eierformen aksjeselskap.»* Evalueringen av renholdstjenesten er i gang ihht vedtak i kommunalutvalget 14.10.2014: *«1. Det vurderes alternativ selskapsform for KE Byggservice – renholdstjenesten. I tillegg til å evaluere renhold i fem bygg vurderes videre omfang av konkurranseutsetting. Sak legges frem for bystyret innen 1. mars 2015.»*

Innen det store økonomiske feltet pleie og omsorg synes det som om Kristiansand kommune driver kostnadseffektivt i forhold til de ti største kommunene i landet. Det er vanskelig å si om dette kostnadsnivået er høyere enn hva private driftere leverer. Det er allerede politisk vedtatt at i det videre arbeidet på utvikling og drift av bygg, samt ved tjenesteutsettingskontrakt for drift av omsorgsboliger/sykehjem skal legges til rette for et offentlig/privat samarbeid (OPS-prosjekt).

Innen det andre store økonomiske feltet oppvekst er det slik at skolene ikke kan konkurranseutsettes. Barnehagene har en lovpålagt finansieringsordning som tilsier at driften ikke kan settes ut på anbud. Finansieringsordningen i private barnehager er imidlertid under vurdering og vil bli endret f.o.m. 2016. Det er derfor vanskelig å si hvordan dette vil være fremover. Oppvekstsektoren er midt i et arbeid med å utrede den kommunale barnehagestrukturen med tanke på bedre effektivitet og styrket ledelse, faglighet og robusthet. Det vil være hensiktsmessig at arbeidet fullføres da dette vil gi et bedre grunnlag for å vurdere om også konkurranseutsetting kan være hensiktsmessig.

Prosjektets anbefalinger om å vurdere konkurranseutsetting av lønn- og regnskapsfunksjonene og driftsoppgaver i personalenheten kan være en mulighet. Det pekes imidlertid på at det igangsatte «gevinstrealiseringsprosjektet» bl.a tar for seg stabs- og støttefunksjoner i kommunen. Det kan synes hensiktsmessig å få vurdert effektiviteten i disse enhetene gjennom dette prosjektet før en evt. konkurranseutsetter hele eller deler av tjenestene. I tillegg er en utredning av kommunereformen på trappene i regi Knutepunkt Sørlandet. Her skal konsekvensene ved alternativ fremtidig kommunestruktur i Kristiansandsregionen vurderes. I denne sammenheng vil bl.a kommunenes stabs- og

støttefunksjoner kunne bli vurdert. Det vil være hensiktsmessig å avvente denne utredningen før en evt. konkurranseutsetting av disse tjenestene.

Prosjektet har anbefalt at kantinedriften i Kjøkkenservice kan vurderes konkurranseutsatt. Rådmannen slutter seg til dette. Øvrige tjenester er også gjennomgått og utelukket på et sett med kriterier. Rådmannen finner ikke å ville foreslå tjenester til konkurranseutsetting ut over dette.

Anbefalingen om at det bør igangsettes et arbeid som vurderer drifts- og vedlikeholdstjenester på tvers av sektorene følges opp ved at rådmannen igangsetter et prosjekt for å vurdere dette.

Likeledes vil rådmannen sørge for at det foretas en vurdering av om helse- og sosialsektorens tilbud på eldresenterområdet bør organiseres eller samordnes nærmere kultursektorens tilsvarende tjenester for andre aldersgrupper.

Forslag til vedtak

1. Rapporten tas til orientering
2. Det igangsettes et arbeid som vurderer drifts- og vedlikeholdstjenester på tvers av sektorene
3. Kantinedriften i Kjøkkenservice utredes for konkurranseutsetting

Tor Sommerseth
Rådmann

Terje Fjellvang
Økonomidirektør

Vedlegg:
Prosjektrapport Vurdering av konkurranseutsetting, oktober 2014
Høringsuttaler fra Fagforbundet, Utdanningsforbundet, Fellesorganisasjonen og hovedverneombudet

Bakgrunn for saken

I handlingsprogrammet for 2014 – 2017 er det anført følgende:

Rådmannen vil innen 1. september 2014 legge frem en sak der det vurderes om det er grunnlag for å konkurransesette flere kommunale tjenester. Det innebærer en vurdering av potensiell netto besparelse herunder om det er et velfungerende marked for tjenestene.

På bakgrunn av dette ble det satt i gang et prosjekt «Vurdering av konkurransesetting» med mandat å utrede alle tjenesteområder i Kristiansand kommune. Det er i bestillingen poengtert at målet med en eventuell konkurransesetting av utvalgte kommunale tjenester er å hente ut økonomiske besparelser. En eventuell kostnadsreduksjon som følge av en konkurransesetting skal ikke gå på bekostning av kvaliteten i tjenestene. Formålet er å presentere en overordnet analyse som peker i retning av tjenesteområder som kan ha potensiale for kostnadsbesparelse ved konkurransesetting i Kristiansand kommune. Analysen danner grunnlag for en politisk vurdering av om det er hensiktsmessig å foreta *videre utredninger* med tanke på konkurransesetting. Prosjektet skal i seg selv altså ikke ta konkrete initiativ til konkurransesetting.

Styringsgruppen har bestått av rådmann, direktørene, to hovedtillitsvalgte og hovedverneombudet. Prosjektgruppen har vært sammensatt av representanter for administrasjonen, to hovedtillitsvalgte og et sektorverneombud. Rapporten fra prosjektet ble ferdigstilt 15.10.14 (vedlegg). Årsaken til forsinkelsen var i hovedsak at ved streik deltar ikke de tillitsvalgte i styringsgruppe- og prosjektgruppemøter. Dette gjaldt Utdanningsforbundet som var i streik, men også Fagforbundet i solidaritet med Utdanningsforbundet. Konkurransesetting er et tema av stor interesse for arbeidstakerorganisasjonene, og derfor valgte rådmannen å stoppe arbeidet i styringsgruppen og prosjektgruppen inntil streiken var over.

Ved behandling av rapporten, konkluderte flertallet i styringsgruppen (rådmann og direktører) slik: *Det gis tilslutning til rapportens innhold og anbefalinger.*

Representantene fra Fagforbundet og UNIO ønsket følgende protokolltilførsel:

I rapporten om vurdering av konkurransesetting av tjenester i Kristiansand kommune er det gjort et grundig og godt arbeid som viser at kommunen gir gode tjenester og drifter godt økonomisk. Rapporten konkluderer videre med at noen tjenester skal utredes videre med tanke på konkurransesetting. Fagforbundene er imot konklusjonen om at disse tjenestene skal konkurransesettes, og kan av den grunn ikke slutte seg til styringsgruppas flertalls vedtak.

Rapporten har vært til høring hos arbeidstakerorganisasjonene og hos vernetjenesten. Det er kommet inn fire høringsuttalelser. Disse er fra Fagforbundet, Utdanningsforbundet, FO og hovedverneombudet. Rådmannen vurdert det slik at sakens innhold tilsier at hovedutvalgene bør få den til behandling før behandling i bystyret.

Metodikk

Det ble valgt en kvalitativ studiedesign hvor tjenesteområdene i all hovedsak blir analysert som separate case-studier. Prosjektets konklusjoner og anbefalinger er basert på å systematisere og analysere informasjon fra eksisterende litteratur, overordnede økonomiske analyser og samtaler med kommunens ansatte og NHO (Næringslivets Hovedorganisasjon).

Temaet konkurransesetting er et komplekst fagfelt, og det er utfordrende å skulle komme med ubestridte konklusjoner. Prosjektet har hatt som mål å kunne vurdere de ulike tjenesteområdene over lik mal, og har utarbeidet en fremgangsmåte som innebærer at en ser bort fra noen tjenester på grunn av at de ivaretar myndighetsutøvelse, er strategisk viktige, har mindre økonomisk omfang, at det allerede er pågående prosjekt på området, at

tjenesten er lite egnet for konkurranseutsetting eller at tjenester er mer egnet for intern omorganisering.

Rapporten gjennomgår alle tjenestene i kommunen med ovenstående innfallsvinkel, og står igjen med 21 tjenesteområder som vurderes etter følgende kriterier:

- har andre kommuner konkurranseutsatt tjenesten?
- finnes det et velfungerende marked?
- finnes det indikasjon på dyr kommunal drift?
- hvor kompleks er tjenesten, og hva er antatt nivå på transaksjonskostnad?

For å vurdere markedssituasjonen til de ulike tjenesteområdene, er det vurdert antall aktører og soliditeten til markedet. Om markedet har et begrenset antall aktører vil man fort komme i en posisjon hvor man får private monopoltilstander. Dersom det er høy risiko for at tilbudet er brutt sammen etter eksempelvis en avtaleperiode, vil dette være et lite solid marked.

Prosjektet har i all hovedsak basert kartleggingen på dagens markedssituasjon, og ikke hvorvidt markedet vil utvikle seg dersom etterspørsel øker som en konsekvens av at Kristiansand kommune velger å konkurranseutsette enkelte områder.

For å kartlegge Kristiansand kommunes driftsnivå på de ulike tjenestene har prosjektet søkt å finne sammenlignbare nøkkeltall. I KOSTRA finner man nøkkeltall knyttet til kommunens tjenesteområder. Dette har vært prosjektets hovedkilde til å anslå om det finnes indikasjoner på hvorvidt Kristiansand kommune driver et tjenesteområde dyrere eller billigere enn sammenlignbare kommuner. Det er likevel en utfordring at kvaliteten på tallmaterialet varierer fra tjenesteområde til tjenesteområde. Det finnes heller ikke sammenlignbare tall på alle tjenester, og ikke på alle detaljnivå. Det er med andre ord ikke problemfritt å finne godt egnet kommunalt sammenligningsgrunnlag.

På de områdene hvor det er tilgjengelig tall fra privat drift, er dette også brukt som grunnlag for å anslå kommunalt driftsnivå sammenlignet med privat. Det er en utfordring at det synes å finnes lite privat benchmark.

Det har ikke vært prosjektets mandat å skulle foreta dyptgående økonomiske analyser av hvert enkelt tjenesteområde. Målet med vurderingen som gjøres, er å ettersøke tendenser basert på allerede eksisterende datamateriale. I de tilfellene hvor det ikke har vært mulig å fremskaffe relevant sammenligningsgrunnlag, er dette opplyst.

Rapportens anbefalinger

Organisasjonsprosjekt

Det bør igangsettes et prosjekt som vurderer drifts- og vedlikeholdstjenester på tvers av sektorene. Ingeniørvesen, idrettsetat, parkvesen og Byggservice drift har delvis sammenfallende oppgaver, og har alle egne medarbeidere til å utføre disse. Deler av maskinparken er også øremerket de enkelte enhetene. Prosjektet anbefaler derfor rådmannen å sette i gang et arbeid for å effektivisere dette arbeidet, fortrinnsvis ved å samordne tjenestene. I arbeidet inngår også vurderinger av alternative organiseringer. Dette bør gjøres før en vurderer tjenestenes potensielle besparingspotensial ved konkurranseutsetting.

Sykehjem

Som følge av at sammenligningstallene i ASSS indikerer kostnadseffektiv drift og at størrelsen på og usikkerheten rundt transaksjonskostnadene er høy, anbefales det ikke å konkurranseutsette et eksisterende sykehjem.

Det pekes på at helse- og sosialstyret i sitt møte 15.02.11 bl.a fattet vedtak om at det ved bygging av nytt sykehjem på Rona/Strømme skal legges til rette for

konkurransetsetting av driften. Det planlegges også for konkurranseutsetting av hjemmetjenestene i det området som sykehjemmet plasseres. I formannskapet 26.09.12 ba formannskapet om at det videre arbeidet legger til rette for OPS-prosjekt på utvikling og drift av bygg samt tjenesteutsettingskontrakt for drift av omsorgsboliger/sykehjem.

Ved konkurranseutsetting av et nytt sykehjem bør det gjennomføres en grundigere analyse av transaksjonskostnadene i det konkrete tilfellet.

Kjøkkenservice

Kantinedriften i Kjøkkenservice kan vurderes konkurranseutsatt. Denne kan relativt enkelt skilles ut fra øvrig drift, og det finnes marked for denne type tilbud. Kantinedriften er heller ikke lønnsom med dagens drift. Betingelsene rundt VTA-plasser, arbeidstrening og tilretteleggingstiltak må eventuelt videreføres.

Regnskap/lønn

Deler av regnskap og lønn kan vurderes konkurranseutsatt. Det må imidlertid gjøres en nøye vurdering av potensialet for denne type tjeneste siden det ikke er erfaringer med dette andre steder.

Personaltjenesten

Støtte til driften av sektorene kan vurderes konkurranseutsatt. Dette kan evt. dreie seg om rekruttering, organisasjonsutvikling, kursvirksomhet, prosjektledelse.

Eldresentre

Det bør vurderes om HS-sektorens tilbud på dette området bør organiseres eller samordnes nærmere kultursektorens tilsvarende tjenester for andre aldersgrupper. Det kan medføre tettere samhandling med aktørene i frivillig sektor og kultursektoren.

Barnehager

Da det foreligger et privat marked og det er en fastlagt finansieringsordning vil problemstillingen her være om det bør legges til rette for en større andel private barnehager. Kommunen vil imidlertid ikke ha mulighet til å la private aktører konkurrere på pris. Dette kommer klart frem i forskrift om likeverdig behandling som er et detaljert og komplekst regelverk i forhold til finansieringen av private barnehager. Ut fra rent økonomiske vurderinger er det gunstig i dagens finansieringssystem å ha en større andel private barnehager. Finansieringsordningen i private barnehager er imidlertid under vurdering og vil bli endret f.o.m. 2016. Det er derfor vanskelig å si hvordan dette vil være fremover.

De kommunale barnehagene utgjør ca 1/3 av barnehage tilbudet i kommunen.

Oppvekstdirektøren har veilednings- og kontrollansvar, og dette kan bare ivaretas hvis det er et visst nivå på kompetanse i organisasjonen. Det er imidlertid mulig å opprettholde denne kompetansen med høyere innslag av privat barnehagedrift.

Oppvekstsektoren er iht plan og utredningsprogrammet midt i et arbeid med å utrede den kommunale barnehagestrukturen med tanke på bedre effektivitet og styrket ledelse, faglighet og robusthet. Det blir i den sammenheng vurdert ulike organiseringsmodeller for å lage større enheter. Resultatet kan bli en blanding av «klynger» av barnehager under felles ledelse eller lignende former. Det kan også være aktuelt å etablere flere oppvekstsentra inn mot skole. Det vil være hensiktsmessig at arbeidet fullføres da dette vil gi et bedre grunnlag for å vurdere om også konkurranseutsetting kan være hensiktsmessig.

Høringsuttalelser

Det er kommet høringsuttalelser fra Fagforbundet, Utdanningsforbundet, Fellesorganisasjonen og hovedverneombudet (vedlegg). Alle synes å være tilfreds med rapportens grundighet og kvalitet.

Arbeidstakerorganisasjonene går samlet mot å konkurranseutsette de tjenester som rapporten foreslår å utrede videre. Dette er begrunnet i en rekke forhold som

- Enkelte enheter har mange varig tilrettelagte arbeidsplasser (VTA), arbeidstreningsplasser og tilretteleggingstiltak (Kjøkkenservice)
- Høye transaksjonskostnader på grunn av første kommune som eventuelt tester markedet (lønn og regnskapsenheten)
- Behov for å styrke kompetansen i personal ved nyansettelser og skolere internt slik at man kan levere tjenester som sektorer/ enheter etterspør. Her ligger det muligheter for en ikke ubetydelig økonomisk besparelse ved å minske bruken av eksterne konsulenter
- Dette er tjenester som bygger på menneskelige relasjoner som krever forutsigbarhet, kontinuitet og en bred kompetanse. Brukerperspektivet må vektlegges i vurdering av tjenestene også som målestokk for kvalitet.
- Transaksjonskostnadene ved konkurranseutsetting vil øke. Arbeidet med oppfølging av avtaler og måling av kvalitet kan tenkes å medføre ytterligere kostnader for kommunen.
- Personaltjenester og regnskap/lønn har viktige strategiske/arbeidsgiverpolitiske oppgaver for Kristiansand kommune, som er største arbeidsgiver mellom Oslo og Stavanger.

Hovedverneombud/sectorverneombud peker på at for å sikre at et fullt forsvarlig arbeidsmiljø i de eventuelt videre prosesser må arbeidsgiver sørge for å kartlegge, og vurdere de arbeidsmiljømessige sidene i et slikt arbeid. Det skal gjøres ROS analyser i oppstart, og disse må rulleres underveis i prosessene.

Rådmannens vurdering

Rapporten har en grundig gjennomgang av kommunens tjenester med innfallsvinkel hva som kan vurderes konkurranseutsatt med betydelig økonomisk besparelse. Det synes som om samhandlingen med de ansattes representanter har vært god, selv om både protokolltilførsel fra styringsgruppens siste møte og høringsuttalelsene tilsier at arbeidstakerorganisasjonene er i mot konkurranseutsetting.

Rådmannen vil peke på det relativt store omfang av konkurranseutsetting som allerede er i gang i kommunen, jfr. kap. 6 i rapporten. Dette har sin årsak i at det gjennom mange år løpende har vært vurdert om hvorvidt tjenester mer effektivt kan settes ut på anbud. Denne gjennomgangen viser at det er vanskelig å se de store økonomiske besparelser ved ytterligere konkurranseutsetting. Prosjektet har imidlertid pekt på at drifts- og vedlikeholdsoppgavene som gjennomføres av flere enheter i kultur- og teknisk sektor bør vurderes med tanke på en annen organisering. Dette kan bety økonomiske besparelser, og enkeltoppgaver kan også vurderes konkurranseutsatt når dette er gjennomført.

Bystyret fattet i møte 23. mai 2012 bl.a følgende enstemmige vedtak:

«1. Bystyret vedtar at det legges ut en konkurranse for renholdstjenester på et strategisk utvalg bygg i tråd med rådmannens saksfremstilling. Saken evalueres når kontraktperioden er over.» Bystyret vedtok videre i handlingsprogrammet for 2013-16 at *«Byggservice vurderes omgjort til eierformen aksjeselskap.»*

Evalueringen av renholdstjenesten er i gang ihht vedtak i kommunalutvalget 14.10.2014:

«1. Det vurderes alternativ selskapsform for KE Byggservice – renholdstjenesten. I tillegg til å evaluere renhold i fem bygg vurderes videre omfang av konkurranseutsetting. Sak legges frem for bystyret innen 1. mars 2015.»

Innen det store økonomiske feltet pleie og omsorg synes det som om Kristiansand kommune driver kostnadseffektivt i forhold til de ti største kommunene i landet. Det er vanskelig å si om dette kostnadsnivået er høyere enn hva private driftere leverer. Det er imidlertid allerede politisk vedtatt at i det videre arbeidet på utvikling og drift av bygg, samt tjenesteutsettingskontrakt for drift av omsorgsboliger/sykehjem skal legges til rette for et OPS-prosjekt.

Innen det andre store økonomiske feltet oppvekst er det slik at skolene ikke kan konkurranseutsettes. Barnehagene har en lovpålagt finansieringsordning som tilsier at driften ikke kan settes ut på anbud. Finansieringsordningen i private barnehager er imidlertid under vurdering og vil bli endret f.o.m. 2016. Det er derfor vanskelig å si hvordan dette vil være fremover. Oppvekstsektoren er midt i et arbeid med å utrede den kommunale barnehagestrukturen med tanke på bedre effektivitet og styrket ledelse, faglighet og robusthet. Det vil være hensiktsmessig at arbeidet fullføres da dette vil gi et bedre grunnlag for å vurdere om også konkurranseutsetting kan være hensiktsmessig.

Prosjektets anbefalinger om å vurdere konkurranseutsetting av lønn- og regnskapsfunksjonene og driftsoppgaver i personalenheten kan være en mulighet. Det pekes imidlertid på at det igangsatte «gevinstrealiseringsprosjektet» bl.a tar for seg stabs- og støttefunksjoner i kommunen. Det kan synes hensiktsmessig å få vurdert effektiviteten i disse enhetene gjennom dette prosjektet før en evt. konkurranseutsetter hele eller deler av tjenestene. I tillegg er en utredning av kommunereformen på trappene i regi Knutepunkt Sørlandet. Her skal konsekvensene ved alternativ fremtidig kommunestruktur i Kristiansandsregionen vurderes. I denne sammenheng vil bl.a kommunenes stabs- og støttefunksjoner kunne bli vurdert. Det vil være hensiktsmessig å avvende denne utredningen før en evt. konkurranseutsetting av disse tjenestene.

Prosjektet har anbefalt kantinedriften i Kjøkkenservice kan vurderes konkurranseutsatt. Rådmannen slutter seg til dette. Øvrige tjenester er også gjennomgått og utelukket på et sett med kriterier. Rådmannen finner ikke å ville foreslå tjenester til konkurranseutsetting ut over dette.

Anbefalingen om at det bør igangsettes et arbeid som vurderer drifts- og vedlikeholdstjenester på tvers av sektorene følges opp ved at rådmannen igangsetter et prosjekt for å vurdere dette.

Likeledes vil rådmannen sørge for at foretas en vurdering av om HS-sektorens tilbud på eldresenterområdet bør organiseres eller samordnes nærmere kultursektorens tilsvarende tjenester for andre aldersgrupper.